

je pryč, objem obchodů na českém akciovém trhu během následujících roků poklesl o 75 procent. Není to jen kvůli hospodářské recesi, ale i tím, že v Česku zmizela důvěra ke kapitálovému trhu.

Ani světová krize nebyla tak očividně krutá jako spolupráce s některými akreditovanými obchodníky či tzv. investičními poradci (fíká si tak kdeko, ať má licenci, či nikoli), kteří během pár týdnů oškubali tisíce Čechů. Prvoplánovým cílem mnoha makléřů bylo vytáhnout z lidí úspory a utopit naděje na zisk v devastujících poplatcích za zprostředkování finanční transakce při doporučovaných spekulacích. Česká národní banka za to udělila několik milionových či dvoumilionových pokut. V jednom případě 20 milionů na nejvyšší možné hranici. Větší pokutu u nás udělit nelze, jak mi vysvětlil doc. JUDr. Josef Kotásek, Ph.D., spoluautor knihy *Právo cených papírů*. A tak stát v podstatě doprovádě nepočitivým brokerům, kteří podle odhadu Unie subjektů ochrany spotřebitelů a investorů vydělali nekalou manipulaci 60 miliard, víc než rentabilní byznys.

Mezi dravci se na českém a východoevropském finančním trhu vyjimala 16 let společnost Capital Partners.

Prosklená budova pražského obchodního centra Pankrác House vystříznila honosně. V jednom z jejích horních patér sídlila v roce 2007 zprostředkovatelská společnost Proficio Prague. Přivítal mě mladík v luxusním obleku.

„Máme spoustu spokojených zákazníků, neboť jejich zájem je naším zájmem,“ ujišťoval mě pan Vlček, když jsem řekla, že bych ráda investovala – jako moje kamarádka – dlouhodobě do akcií ČEZ či jiných méně rizikových transakcí. Doporučil mi akcie AAA, které šly nově na burzu. „Analytici předpokládají zaručený zisk během krátké doby. Dvacet až třicet procent. A když ještě přidáte úvěr od obchodníka, bude zisk o to větší! Navíc půjčka od obchodníka na páku, vrátíte-li ji do tří

dnů, je zdarma,“ vysvětloval. „A co když půjdou akcie dolů?“ namítala jsem.

„To se nebojte, vydělávat se dá i na sešupu,“ mrknul na mě a dodal, že zprostředkovatel je odměněn provizí jen tehdy, když jeho klient vydělává.

Manipulace a polopravdy

„Kdyby neinvestovali žádní amatéři, burza se zhroutí. Proto investoři všude na světě spoléhají na profesionály – obchodníky s cennými papíry, kteří by měli své klienty správně vést a radit jim, tak jako třeba lékař vede pacienta po dobu jeho nemoci,“ říká Richard Kořán, který se zabývá obchodováním na komoditních burzách.

Bohužel, některé společnosti své zaměstnance primárně neškoly v investičním poradenství, ale hlavně v manipulativní komunikaci, jak mít kontrolu nad rozhovorem s klientem a získat psychologickou nadvládu nad jeho jednáním. Součástí hry je, že všechno musí dobře vypadat. Takže když přijde klient do firmy, představí se mu člověk v obleku, má drahé hodinky, které evokují solidnost, úspěch. Během schůzky hodí několik nabíflovaných odborných výrazů.

„Jsou to často úplné nesmysly, ale padnou na úrodnou půdu, protože klient není v obchodování s cennými papíry znalý,“ říká Pavel Kočalka ze společnosti KLV Consulting, který si postavil novou živnost – pomáhat ošízeným klientům – na detailní znalosti nekalých praktik, na nichž se kdysi sám podílel. „Mluví se třeba o každodenních poradách s analytikem a toho si klient dovozuje, že makléř je důvěryhodný a bude umět peníze seriozně obhospodařovat,“ vysvětluje Kočalka.

Každá firma obvykle analytika s licencí skutečně má. Jeho doporučení vychází ze zobrazených výsledků v půlročním až ročním investování. A to jsou přesně akcie, které by zkušený člověk nakoupil a nezkušený nakupovat měl. Jenže mnozí brokeři mají strategii úplně

Slovniček

Broker

Burzovní makléř, který zprostředkovává nákup a prodej akcií, musí mít makléřskou zkoušku a pracuje pro obchodníka s cennými papíry, který obchody realizuje.

Páka

Při nákupu akcií si půjčíte od makléře peníze s cílem dosáhnout výššího zisku při menším objemu vlastního kapitálu. Je nutné počítat s úrokem i s rizikem větší ztráty. Nakoupíte-li akcie ve dvojnásobné páce, polovina prostředků bude vaše, druhou půjčí broker. Když se akcie propadne o 10 %, přijde o 20 % vkladu.

Churning

Nezákoně nadmerné obchodování. Zákazník platí vysoké provize bez ohledu na fakt, zda jsou obchody ziskové, či ztrátové. Lze dokázat znárhávek, zákon ukládá archivaci komunikace s klienty.

Centrální depozitář cenných papírů

Vede evidenci všech cenných papírů vydaných v Česku. Pokud zadáte pokyn a obchod s akcemi se v Česku na burze uskuteční, musí být vlastnická práva připsaná na vás majetkový účet vedený pod vaším rodným číslem.

UNIVYC

Univerzální výporádací centrum, jež spolu se Střediskem cenných papírů vedlo záznamy do roku 2010, než tuto povinnost převzal Centrální depozitář.

Boiler room

Obchodní technika pokřikování jeden přes druhého v místnosti, odkud telefonují investiční zprostředkovatelé. Ruch vyvolá falešný dojem spojení s bouřlivým obchodováním na burze.

jinou. Nejdřív klienty na akcie s potenciálem výnosu nalákají, ale když lidé pošlou peníze obchodníkovi, začnou jiná doporučení. Zprostředkovatel polapí klienty do začarovaného kruhu, kdy jeho svěřenci kvůli maržím obchodují přesně to, co makléř potřebuje. A už nikdy neobchodují to, co původně obchodovat chtěli. A protože brzy prodělávají, dostávají se jakýsi gamblerský symptom, kdy lidé touží své peníze získat zpět. Takže začnou jako ovce na doporučení nepočitivých poradců přeskakovat z jednoho nákupu na druhý. A i když koupené akcie lehce stoupou, jejich zisk obvykle nepokryje ani manipulační poplatky.

„Je to jenom formalitka, aby nám povolili obchodovat,“ pravil s mílým úsměvem pan Vlček a přistříhl mi investiční dotazník. A hned začal ukazovat, kde mám zaškrábat „správné“ odpovědi. Třeba jak jsem zkušená burzánka.

„Takhle to vyplňují všichni!“ povalil se na mě rozpačitě, když jsem se začala vzpírat, že jsem úplně nezkušená.

„Bez správně vyplněného dotazníku vás na burzu nepustí, takže ty Áčka už nestihneme.“

„To nevadí, já bych raději akcie ČEZ,“ bránila jsem se.

„Dejte na mě. Nechtejte udělat velkou chybu! Naše firma dostane s předstihem akcie AAA za zaváděcí ceny. Na burze jejich hodnota bude přes šedesát korun, takže už tak levné nebudu. Což zároveň znamená, že pokud si je koupíte teď u nás, za pár dní budete mít zajímavý zisk,“ přesvědčil mě.

Jenže ceny akcií AAA na burze se nezvedly, naopak okamžitě klesly...

První kámen úrazu

Investiční dotazník vůbec nepředstavuje zanedbatelnou formalitu. Naopak, patří k základním pravidlům ČNB, podle nichž musí obchodník rozškátkovat klienty na začátečníky či zkušené matadory. Z tohoto dělení pak vychází ochrana začínajících investorů vůči rizikům, která je nutné při obchodování respektovat.

INZERCE

KUBIS 631 RD RÝMAŘOV

Cena domu na klíč ve standardu
vč. základové desky a 15% DPH:
1.999.999 Kč

www.rdrymarov.cz

21 ZPŮSOBŮ, JAK NAJÍT LÁSKU

Pierre Franckh

Autor čtenářům v této knize radí, co dělat pro to, aby lásku našli nebo ji naopak neztratili. Všechno je jen o nás samotných. Pokud lásku neumíme dát, nemůžeme ji vyžadovat ani přijímat od ostatních. To, jak působíme na naše okolí, se poté odrazilí ve vztahu okolí k nám. Rozdáváme lásku, úsměvy a polibky.. A především... na nic nespěchejme. Nechme věcem volný průběh, štěstí si nás najde samo. Stejně jako láška. Vyčkejme, věnujme se sami sobě a těšme se na toho, kdo do našeho života teprve přijde, dá nám svou lásku a s radostí přijme tu naši. Ostatní je pomíjivé.

anag@anag.cz
obchod@anag.cz
telefon: 585 757 411